

Şeytanla barış olmaz

Düşmana Düşmanlık

إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا ۗ

“Şeytan, sizin bir düşmanınızdır. Onun için siz de onu düşman edinin. (Fâtır. 6).

İmam Fahreddin er-Râzî, bu ayeti tefsir ederken dikkat çekici bir inceliğe temas eder ve şöyle der:

“Şeytan, sizin bir düşmanınızdır. Onun için siz de onu düşman edinin. Ve onun sözünü dinlemeyin” buyurmuştur. Ayetteki, “Onu düşman edinin” cümlesi, “onu üzecek şeyleri yapın” demek olup, onu üzecek şey de amel-i salihdir.

Düşmanı olan kimsenin, bu konuda yapacağı iki şey vardır:

a) *Onun düşmanlığına karşılık olmak üzere, ona düşmanca davranmak.*

b) *Onu memnun etmek suretiyle, onun düşmanlığını bertaraf etmek.*

Cenâb-ı Hak, “Şeytan, sizin bir düşmanınızdır” buyurunca, mükelleflere, ona düşman olmayı emretmiş ve bu hususta takip edilecek yolun da bu olduğuna işaret buyurmuştur. Diğer yola, yani “Onu memnun etmek suretiyle düşmanlığını bertaraf etme” yoluna gelince, “Bunda bir fayda yoktur. Çünkü sizler, onu memnun edip ona uyduğunuzda, o sizi, ancak alevli ateşe götürür...” demek istemiştir.

Bil ki, kendisinden kurtuluşun olmadığı bir düşmanı olduğunu bilen bir kimse, onun karşısına dikilir, onunla savaşıma konusunda direnir... Mefâtihu'l-Gayb / Tefsîr-i Kebîr

Şeytanla Barış Olmaz

Şiddetli bir hasmın ve amansız bir düşmanın olduğunu düşün. Üstelik ondan kaçıp kurtulman da mümkün değil; sürekli seninle beraber yaşıyor. Böyle bir düşman karşısında insanın önünde yalnız iki yol vardır:

1. Ya ona karşı durup onunla mücadele edeceksin.
2. Ya da onu memnun ederek düşmanlığını yatıştırmaya çalışacaksın.

Peki mesele şeytan olunca hangi yol mümkündür? Şeytanla barış yapmak mı, yoksa ona

karşı savaşmak mı? Kur'ân'ın cevabı çok nettir: Nitekim Cenâb-ı Hak şöyle buyurur:

إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا ۗ

“Şeytan sizin düşmanınızdır; öyleyse siz de onu düşman edinin.”

(Fâtır 6)

Bu ayet, insanın hayatındaki en büyük yanılgılardan birini düzeltir. Çünkü insan çoğu zaman şeytani gerçek bir düşman gibi görmez. Onu uzak bir varlık, sembolik bir kavram veya hafife alınacak bir vesvese zanneder. Hâlbuki Kur'ân onu **apaçık bir düşman** olarak tanıtır.

Düşmanla yapılacak şey ise bellidir: Onunla dostluk kurulmaz, onun sözü dinlenmez, onun istediği yapılmaz.

Bu sebeple Kur'ân sadece **“Şeytan düşmandır”** demekle yetinmez; hemen ardından **“Siz de onu düşman edinin”** buyurur. Yani insanın tavrı da açık ve kararlı olmalıdır: Şeytana karşı durmak, onun telkinlerine direnmek ve onun istediğinin tam tersini yapmak.

Çünkü şeytanla barış aramak, aslında ona teslim olmaktır. Onu memnun etmeye çalışmak ise düşmanlığı bitirmez; aksine insanı adım adım felakete götürür.

Bu yüzden Kur'ân'ın çağrısı nettir: **Şeytanla uzlaşma yoktur; onunla mücadele vardır.**

“Onu düşman edinin” emrinin manası, şeytani üzecek ve planlarını bozacak işler yapmaktır. Şeytani en çok üzen şey ise amel-i sâlihtir. Çünkü her salih amel onun kurduğu tuzakları bozar, her itaat onun davetine vurulan bir darbe olur.